

UTJECAJ INTEGRATIVNE GESTALT TERAPIJE NA USVOJENOST VJEŠTINA I NAVIKA SVAKODNEVNOG ŽIVOTA

ANAMARIJA ŽIC • BRANKO NIKOLIĆ • LJILJANA IGRIC

primljeno: srpanj '97.
prihvaćeno: prosinac '97.

Izvorni znanstveni rad
UDK: 376.4

Učinkovitost integrativne gestalt terapije na smanjenje nepoželjnih oblika ponašanja mjerenih AAMD skalom (II dio) u djece usporenog kognitivnog razvoja prikazana je u ranijim radovima autora. Cilj ovog rada bio je utvrditi efekte iste terapijske metode na intelektualni aspekt socijalne kompetencije djece s teškoćama mjeren AAMD skalom (I dio).

Integrativna gestalt terapija naglašava cjelovitost osobe kao subjekta tijela, uma i duše u socijalnom i ekološkom okruženju s kojim je nerazdvojno povezana. Ona je multidimenzionalna i multimodalna metoda koja istovremeno uzrokuje promjene na različitim razinama, odnosno promjene tjelesne psihičke, socijalno-interakcijske i kognitivne strukture.

Integrativna gestalt terapija primjenjena je grupno tijekom jednogodišnjeg razdoblja s trinaestero djece usporenog kognitivnog razvoja u dobi od 7 do 11 godina koja su u tretman uključena prvenstveno zbog psihičkih poremećaja i nepoželjnih oblika ponašanja. Budući se radi o dva zavisna uzorka nije mogla biti primjenjena robusna diskriminativna analiza jer F test u analizi varijance ne bi bio točan. Zato je korišten Hotellingov t2 test dobiven na temelju Mahalanobisove udaljenosti rezultata. S tim u vezi u obradi rezultata primjenjena je analiza promjena jednog uzorka ispitanika opisanog skupom kvantitativnih varijabli u inicijalnom i finalnom stanju - komponentni model. Rezultati pokazuju da je postignut statistički značajan napredak u intelektualnom aspektu socijalne inteligencije.

ključne riječi: integrativna gestalt terapija, nepoželjni oblici ponašanja

UVOD

Vještine i navike svakodnevnog života u ovom radu razmatrati će se u sklopu Greenspanovog modela generalne kompetencije (Greenspan & Granfield, 1992). On predlaže model kompetencije koji sadrži dvije glavne kategorije: socijalnu kompetenciju i instrumentalnu kompetenciju, a obje sadrže intelektualne i neintelektualne komponente. Osobe s mentalnom retardacijom pokazuju značajne deficite na intelektualnom području, odnosno na području praktične i socijalne inteligencije (intelektualnih aspekata socijalne kompetencije) te na području konceptualne inteligencije i prerade informacija (intelektualni aspekti instrumentalne kompetencije).

Polazeći od činjenice da je uspješnom socijalizacijom i adaptacijom moguće ublažiti učinak nedostatka na području

konceptualne inteligencije i prerade informacija, pažnja brojnih istraživača usmjerena je na problem socijalnog ponašanja koji se često razrađuje u okviru pojma socijalne kompetencije (Hogg & Mittler, 1983; Grossman, 1983; Gresham & Reschly, 1987; Guralnik, 1989; Guralnik, 1990; Greenspan i Granfield, 1992; Siperstein, 1992). Govoreći o socijalnoj kompetenciji autori naglašavaju njene različite komponente, kao na primjer prikladnost socijalnog ponašanja normama socijalne zajednice što se očituje u adaptivnom ponašanju i socijalnim vještinama; prisustvo ili odsustvo odnosa s vršnjacima;

Mr. sc. Anamarija Žic znanstvena je novakinja na Odsjeku za mentalnu retardaciju Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Dr. sc. Branko Nikolić docent je na Odsjeku za logopediju Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Prof. dr. sc. Ljiljana Igrić redoviti je profesor na Odsjeku za mentalnu retardaciju Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.